

Svet
Evropske unije

Bruselj, 22. junij 2015
(OR. en)

10184/15

COHAFA 63
DEVGEN 110
ALIM 12
ONU 89
FAO 25
COAFR 198
MAMA 75
MOG 39
COEST 194
COASI 84
COLAC 73
PROCIV 33
RELEX 510

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Svet
Datum:	22. junij 2015
Zadeva:	Sklepi Sveta o skupnih načelih za večnamensko denarno pomoč za odziv na humanitarne potrebe

V prilogi vam pošiljamo Sklepe Sveta o skupnih načelih za večnamensko denarno pomoč za odziv na humanitarne potrebe, ki jih je Svet sprejel 22. junija 2015.

**SKLEPI SVETA O SKUPNIH NAČELIH ZA VEČNAMENSKO DENARNO POMOČ ZA
ODZIV NA HUMANITARNE POTREBE**

1. Intenzivnost in obseg sedanjih humanitarnih kriz ter število ranljivih oseb, ki jih te krize ogrožajo, so brez primere v novejši zgodovini. Za zadovoljitev osnovnih potreb najranljivejših skupin so potrebna inovativna prizadevanja.
2. Svet se zaveda, kako pomembno je prilagoditi sedanji sistem pomoči, da bi postal bolj učinkovit in uspešen ter še bolj usmerjen v ljudi. Izboljšanje učinkovitosti in uspešnosti humanitarne pomoči je ključni cilj Evropske unije in njenih držav članic, kar je poudarjeno v številnih strateških dokumentih, kot so Evropsko soglasje o humanitarni pomoči¹ ter sporočili Komisije in sklepi Sveta o humanitarni pomoči v hrani² in o odpornosti³. To vprašanje je tudi ena od osrednjih tem, obravnavanih v okviru priprav na Svetovni humanitarni vrh, ki bo maja 2016 v Istanbulu. Denarna pomoč je eden od novih pristopov s precejšnjim potencialom, ki so bili opredeljeni v navedenih dokumentih in razpravah.
3. Svet v zvezi s tem ugotavlja, da vse več dokazov kaže na to, da je lahko denarna pomoč v nekaterih okoliščinah učinkovitejša in uspešnejša kot materialna humanitarna pomoč. Teh dokazov je vedno več in se še vrstijo. Vendar pa se zaenkrat le majhen delež humanitarne pomoči nudi v obliki denarne pomoči.

¹ UL C 25, 30.1.2008, str. 1.

² COM(2010) 126 final z dne 31.3.2010 (sporočilo Komisije) in ST 9133/10 (sklepi Sveta).

³ COM(2012) 586 final z dne 3.10.2012 (sporočilo Komisije) in ST 9325/13 (sklepi Sveta).

4. Svet meni, da je mogoče večnamensko denarno pomoč v humanitarne namene precej povečati, pri čemer je treba upoštevati posamezne okoliščine. V ustreznih okoliščinah je ta pristop bolj rentabilen, saj so stroški transakcij nižji; upravičencem omogoča širšo in bolj dostojanstveno izbiro pomoči na podlagi njihovih želja ter krepi vlogo ranljivih skupin. Bistveno lahko prispeva k temu, da prizadete osebe prevzamejo pobudo pri odzivu. Z večnamensko denarno pomočjo se poleg tega podpirajo lokalni trgi, z njo se lahko spodbudi gospodarsko okrevanje, pripravljenost in odpornost skupnosti, v nekaterih primerih pa tudi dopolnijo obstoječi sistemi socialne zaščite.
5. Svet se zaveda inovativnega značaja večnamenske denarne pomoči. Zaveda se tudi, da je treba zagotoviti, da se s takšno pomočjo krepi zaščita in da se nudi ob upoštevanju vidika spola ter odnosov v gospodinjstvih, pri čemer je treba spoštovati najvišje standarde glede odgovornosti donatorja in upravičencev. Pomembno je zagotoviti, da se večnamenska denarna pomoč namenja v skladu s humanitarnimi načeli ter da ustreza razmeram in pričakovanjem v smislu učinkovitosti in uspešnosti.
6. Svet ugotavlja, da ni mogoče uporabiti univerzalnega pristopa. Če želimo doseči zelene rezultate, kot je boljša prehrana, mora biti način izvedbe posameznih programov humanitarne pomoči prilagojen okoliščinam in del dobro zasnovanega programa, v katerem se večnamenska denarna pomoč obravnava skupaj z drugimi načini pomoči. Programi večnamenske denarne pomoči so odvisni tudi od delovanja trga in stabilnosti cen. Zagotoviti je treba tudi varen in enak dostop do trgov.

7. Svet pozdravlja pobudo Evropske komisije, ki predlaga, da se pri večnamenski denarni pomoči spoštujejo skupna načela (priložena tem sklepom), ki zagotavljajo strateški okvir za uporabo večnamenske pomoči in bi pripomogla k bolj učinkoviti, uspešni in inovativni medsektorski humanitarni pomoči. Potrjuje, da podpira 10 skupnih načel.
8. Svet poziva EU in njene države članice, pa tudi humanitarne partnerje, naj ta načela spoštujejo pri pripravi in izvajanju odzivov na humanitarne krize. Poziva jih tudi, naj ta načela zagovarjajo v okviru priprav na Svetovni humanitarni vrh. Ta načela se lahko uporabijo tudi kot zagotovilo humanitarnim partnerjem in drugim deležnikom, da denarna pomoč v ustreznih okoliščinah ni le učinkovita in uspešna, temveč predstavlja tudi način za odgovorno zadovoljevanje potreb, obenem pa prispeva k spodbujanju okrevanja in odpornosti.

DESET SKUPNIH NAČEL ZA VEČNAMENSKO DENARNO POMOČ ZA ODZIV NA
HUMANITARNE POTREBE

1. Odzivi na humanitarne krize bi morali biti učinkoviti in uspešni, ustrezati najnujnejšim potrebam prizadetih oseb ter biti čim bolj rentabilni.
2. S humanitarnimi odzivi se je treba odzvati na potrebe na različnih področjih, oceniti jih je treba na medsektorski osnovi ter z njimi zadovoljiti osnovne potrebe.
3. Humanitarno pomoč je treba zagotoviti na način, ki krepi zaščito ter upošteva varnost, dostojanstvo in želje upravičencev.
4. Pri zadovoljevanju potreb bi bilo treba spodbujati inovativne pristope.
5. Večnamensko pomoč bi bilo treba že v izhodišču obravnavati skupaj z drugimi načini pomoči – vedno se moramo vprašati: „Zakaj ne bi zagotovili denarnih sredstev?“
6. Glede na vrsto in okoliščine krize je lahko potrebna kombinacija različnih načinov prenosa in dostave pomoči v različnih fazah krize – za zagotovitev optimalnega odziva je lahko potrebno kombiniranje teh načinov.
7. Takoj po izbruhu krize je treba izvesti dovolj natančno oceno zmogljivosti trgov in storitev za zadovoljitev humanitarnih potreb ter jo vključiti v splošno oceno in zatem redno spremljati in pregledovati.
8. Akterji, ki sodelujejo v odzivu na krizo, bi morali takoj po njenem izbruhu vzpostaviti jasno strukturo za usklajevanje in upravljanje ter racionalizirati oceno, registracijo upravičencev, določitev ciljev in spremljanje.

9. Preučiti bi bilo treba možnost povezav z nacionalnimi sistemi socialne zaščite, kadar je to mogoče.
10. Kar zadeva odgovornost, je treba uporabiti trdne kazalnike učinka in rezultatov, ki morajo biti številčno omejeni ter združevati kazalnike, lastne posameznim akterjem, in splošnejše kazalnike.

Posamezna načela so utemeljena v dokumentu za razpravo z naslovom „10 skupnih načel za večnamensko denarno pomoč za odziv na humanitarne potrebe“, ki je na voljo na spletišču Evropske komisije:

http://ec.europa.eu/echo/files/policies/sectoral/concept_paper_common_top_line_principles_en.pdf
